

Universitetet i Oslo - Institutt for arkeologi,
konservering og historie
Postboks 1008 - Blindern
0315 OSLO

Ugradert

att: Dagfinn Skre

**VEDRØRENDE FORSKNINGSGRAVINGER PÅ AVALDSNES, AVALDSNES
PRESTEGÅRD GN/BNR 86/1, KARMØY KOMMUNE, ROGALAND**

Vi viser til møte hos Riksantikvaren den 27.02.08 samt Deres e-post til Planavdelingen hos oss datert 30.06.08. Det vises også til flere telefonsamtaler angående samme sak.

Kontakten med Dem gjelder Deres planlagte forskningsgravninger på Avaldsnes og forholdet til kulturminne- og plan og bygningslovens bestemmelser. På et generelt grunnlag har Riksantikvaren på bakgrunn av Deres orientering i februar, og enighet på møtet, vurdert hva som kreves av tillatelser for å igangsette forskningsinitierte utgravninger i områder som er regulert til spesialområde bevaring.

Enhver forskningsgravning i Norge skal godkjennes av Riksantikvaren, enten etter rutine for håndtering av saker etter kml. § 11 b der Riksantikvaren skal varsles senest tre måneder før gravningen skal skje, eller som søknad etter kml. § 8. Om saken skal håndteres etter kml. § 8 første ledd eller § 8 fjerde ledd, avhenger bl.a. av hva kulturminnet er regulert til der reguleringsplan fins, hvilke bestemmelser som er gitt, kommunens vurdering av behovet for reguleringsendring og omfanget på gravningen. Dette betyr at hver søknad om forskningsgravning vurderes for seg med hensyn til hvilken hjemmel i kml. saken skal håndteres i henhold til.

På Avaldsnes er hele området regulert til spesialområde bevaring i kombinasjon med ulike formål. I tillegg er det for de enkelte områder gitt bestemmelser som sier noe om hvilke verdier som skal sikres gjennom bevaringsreguleringen. En søknad om utgravning i områder regulert til bevaring må således vurderes i forhold til formålet med reguleringen, hva reguleringsbestemmelsene sier, og hva en fremtidig regulering skal bidra til mht. bl.a. bevaring.

Riksantikvaren er kommet til at en søknad om forskningsgravning på Avaldsnes kan oversendes som en søknad etter kml. § 8 første ledd, dersom ikke Karmøy kommune anser at undersøkelsen er i strid med gjeldende reguleringsplan (formål og bestemmelser) og derved krever en reguleringsendring. Krever kommunen dette, vil spørsmålet om dispensasjon i så fall bli håndtert som en del av reguleringsprosessen og da etter kml. § 8 fjerde ledd.

Dispensasjonssøknaden

En søknad om forskningsgravning etter kml § 8 første ledd til Riksantikvaren må bl.a. inneholde følgende opplysninger:

- Prosjektorganisering
- Prosjektplan med faglige problemstillinger
- Opplysninger om omfang av feltundersøkelsene
- Kartfesting av planlagte undersøkelsesområder/kulturminner
- Opplysninger om varighet for feltundersøkelsene
- Opplysninger om prosjektets varighet
- Plan for tilbakeføring av utgravde arealer
- Finansieringsplan for utgravningene
- Plan for rapporteringen og finansieringen av denne
- Plan for behandling av funn- og prøvematerialet og finansiering av dette
- Plan for håndtering av alle typer dokumentasjon
- Ansvarsfordeling mellom prosjektet og rette forvaltningsmuseum mht. funnmaterialet
- Opplysninger om arealplansstatus for planlagte undersøkelsesområder
- Opplysninger om hvordan kommunen vil behandle forskningsgravningen mht. gjeldende arealplan for området
- Tillatelse fra rette grunneier og avklaring av erstatningsansvar for skade på privat eller offentlig eiendom.

Avslutningsvis ønsker Riksantikvaren å bemerke, slik vi også uttrykte oss i møtet i februar, at direktoratet har et nasjonalt ansvar for å sikre arkeologiske kulturminner for kommende generasjoner og bidra til at tap av kulturminner minsker. Avaldsnes er et fremtredende og svært viktig kulturhistorisk område i nasjonal sammenheng med uerstattelige kulturminneverdier. Disse kulturminneverdiene er gjennom lange og tunge planprosesser over mange år forsøkt sikret en langsiktig tilfredsstillende forvaltning og vern. Riksantikvaren anser at ethvert nytt tiltak innenfor dette viktige kulturmiljøet må vurderes i forhold til områdets og kulturminnenes tålegrense og tiltakenes nytteverdi. Vi forutsetter at en søknad om forskningsgravninger innenfor et slikt område tar hensyn til kulturmiljøets rike og uerstattelige kulturminneverdier, herunder både det førreformatoriske og det viktige etterreformatoriske kildematerialet som finnes på Avaldsnes.

Vi ønsker også å bemerke at Riksantikvaren generelt sett er bekymret for de nedbrytningsprosesser som oppstår når kulturminner avdekkes uten å bli tilfredsstillende undersøkt. Derfor ber vi om at søknaden spesifiserer hvordan prosjektet vil sikre at slike uønskete nedbrytningsprosesser ikke skjer.

Vennlig hilsen

Ingrid Smedstad (e.f.)
seksjonsleder

Isa Trøim
seniorrådgiver

Kopi til:

Arkeologisk museum i Stavanger, Postboks 478, 4001 Stavanger

Rogaland fylkeskommune - Regionalutviklingsavdelingen - Kulturseksjonen,

Postboks 130 - Sentrum, 4001 Stavanger

Karmøy kommune v/ordføreren